

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmae Virtvtvm, Ac Vitiorvm , Tomus ...

Guilelmus <Peraldus>

Lvgdvni, 1585

De dono Pietatis. Pars IIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46132)

breuis, & leuis, & fructuosa: sed futura est longa, & grauis, & infructuosa: quia si aliquis fieret in inferno tantum lachrymarum quantum est aquæ in toto mundo, non sufficeret ad ablutionem peccati vnus mortalis. Plus virtutis haberet hic lacryma, quam omnes illæ. August. de Fide, ad Petrum: In inferno et si erit stimulus pœnitendinis, nulla erit ibi correctio volûntatis, à quibus ita culpatur iniquitas sua, vt nullatenus possit ab eis vel diligi vel desiderari iustitia. ¶ Præter prædicta notadû quod malis dolere veniet ex diuersis causis. Primò, ex bonorum tēporalium amissione. In Psal. Quum interierit, non sumet omnia, neq; descendet cum eo gloria eius. Secundò, ex hoc quod tempus mercedi transit. Ierem. 8. Transit æstas, finita est messis, & nos saluari non sumus. Tertio, ex amissione æternæ gloriæ. in Psalm. Pones eos vt clibanum ignis in tempore vultus tui, id est, dum sancti vultum vel faciem tuâ videbunt. Chrysostomus: Omnes gehæ superat cruciatus, carere bonis quibus in potestate habueris perfrui. Quartò, ex praua societate. Socios enim habebunt dæmones horribiles, & homines igne infernali exustos. Esa. 13. Vnusquisque ad proximû suum stupebit, facies combustæ vultus eorum. Nahû 2. Facies omnes sicut nigredo ollæ. Ioël. 2. Omnes vultus ei⁹ redigetur in ollâ. Quintò, ex loci qualitate, qui erit tenebrosus & fumosus, q̄ valde graue erit diuitib⁹ q̄ in presenti domo volebāt habere sine fumo. Esa. 65. Isti fumi erunt in furore meo.

De dono Pietatis.

PARS IIII.

Donû Pietatis ascendendo est post donû Timoris. August. in quodâ sermone de Timore: Esaias sapientiæ adiuuaxit intellectû: tanquã querentibus, vnde ad sapientiã veniretur? Responderet, Ab intellectu. Vnde ad intellectu? A cõsilio. Vnde ad cõsiliû? A fortitudine. Vnde ad fortitudinẽ? A sciẽtia. Vnde ad sciẽtiam? A pietate. Vnde ad pietatem? A timore. Grego. super illud Iob 1. Ibāt filij eius, &c. videtur velle, quod pietas prout est vnde de septem donis, pro misericordia sumatur. Dicit enim, Pietas opera misericordiæ docet. Et paulo post dicitur in eadem gloria. Pietas sine sciẽtiæ discretione quomodo misereatur, ignota. Glo. verò super 5. Matt. videtur velle, quod Pietas sumatur pro cultu Dei, seu pro veneratione rerum sacrarum. Dicit enim: Scũda est pietas, quæ conuenit mitibus: qui enim piẽ querit, honorat sancta. Et idem videtur August. cum Greg. sensisse: quia secundû Aug. pietas hominẽ iugo Dei subiicit, tanquã animal mansuetũ. Sicut timor iugũ diaboli abiicit, si pietas Deũ coli vel honorari facit. Et adaptatur donũ timoris humilitati seu paupertati.

rati spiritus, quæ laqueos diaboli euadit: pietas verò māsuetudini. vnde dicit Aug. In timore cor contritum & humiliatum sacrificatur Deo. Vnde ascenditur ad pietatem vt nō resistatur voluntati eius vt dicatur. Nō quod ego volo, sed quod tu. In timore Dei. Beati pauperes spiritu. In pietate verò, Beati mansueti. Et secundum veteratē misericordia & veneratio sanctorum cōcomitantur se. Misericors enim Deum veneratur in paupere: im-misericors verò Deū in paupere despicit. Pro. 14. Qui calūniatur egētem, exprobrat factori suo: honorat autē eum, qui miseretur pauperis. Honorātur etiā angeli in pauperibus, quum pauperes honorātur propter angelos eis ad custodiā deputatos, & contēnūtur angeli in contēptu pauperū. Matt. 18. Videte ne contēnatis vnum ex his pusillis. Dico enim vobis, quia angeli eorum in cęlis semper vidēt faciem Patris mei, qui in cęlis est. ¶ Et notandū, quod aliquibus videtur pietas prout est donū, differre à misericordia in hoc, q̄ pietas respicit spirituale necessitatem, misericordia verò respicit corporale necessitatem. Occasiones verò sic distinguendæ sunt, ex eo, quod dicit gl. super illud 1. Tim. 4. Pietas ad omnia utilis. Omnis summa disciplinæ Christianæ cōsistit in pietate & misericordia. Connumerātur enim ibi misericordia & pietas tanquam diuersa. Aliquibus etiam videtur quod pietas releuādo miseriam proximi procedat ex principiis fidei, misericordia verò procedat ex principiis iuris naturalis. ¶ Misericordia dat pauperi eleemosynam, quia frater noster est naturalis eiusdem speciei nobiscū: pietas verò dat eleemosynā, quia filius Dei est, vel mēbrū corporis Christi: vel quia Christus reputat sibi fieri quod sit pauperibus. De misericordia & veneratione sacrarū rerū & creatoris & creaturarū, habitū est in tractatu de Iustitia: idē de dono pietatis breuiter hic pertrāsūm.

De dono Scientiæ.

PARS V.

Scientia, prout donum est, sic videtur posse describi: Scientia est humanarum rerū cognitio, saluberrime fidei deseruiens. Et sumitur hæc descriptio ex verbis Aug. 14. li. de Trinitate: Philosophi, inquit, disputātes de sapientia, diffinierunt eam, dicentes: Sapientia est rerum humanarum diuinarumq; scientia. Ego quoque vtrarumq; cognitionē, id est diuinarū & humanarum, & sapientiā & scientiam dici posse non nego, verum iuxta distinctionem Apost. 1. ad Cor. 12. Alij datur sermo sapientiæ, alij autē sermo sciētia. Illa diffinitio diuidenda est, vt rerum diuinarū cognitio propriē sapientia nuncupetur: humanarum verò cognitio, propriē scientiæ nomen obtineat. Nunc quicquid sciri